מתני' מנחת סמולת. ה]דמתנדב מנחה סמה מביא עשרון סלת ושמן ולבונה וכוללה וקומלה כמו שהיא ובדיליה כתיב שמן ולבונה. כלל הבך מהריני לך כתיב לבונה הלא ממנחת סלת גמרינן לכתיב בה [ויקרא ב] נפש ומשמע לכל מנחת יחיד טעונה שמן ולבונה מו: **המלוח והרקיקין.** משמע שרי עני מנחת מלפה מביא חלות או רקיקין כדכתיב בויקרא [ב] והנחך תניא תרתי כיון דאי בעי חלות מייתי ואי בעי רקיקין מייתי: ו] **ומנחת נסיס.** מנחה שהתנדבה מנחה: **ומנחת העומר.** כה נמי כתיב שמן ולבונה כלכתיב [ויקרא ג] ואם מקריב מנחת כבושין והיא מנחת העומר. לכל מנחת נפשים לא בעיא לבונה כדמפרש בגמ': **גמ' כל היכא דתנן** ז]מנחות דמתניתין ז] (מנחות) עשר מנן כלומר כולן בחות עשר עשר חלות כדלמרי' בפ"ק מנחות (לקמן עו.): **לאפוקי מדרבי שמעון דאמר.** לקמן בהמה פירקין (דף סג.) האומר הרי עלי מנחת מלפה אם לפה יהיו מלפה חלות מחלקין לקיקין: **קמ"ל.** רב פפא כל מנחות דמתניתין עשר ח](הוא) ניתנו דהך ח] חלות עשר חלות והך דרקיקין עשר רקיקין דהכך תרתי דומיא דהיך: ל"ש ט] **כל היכא דתנן.** ב] עוד בפ"ק מהרי דמתני' ובפ' לולי מנחות ט) שתנו הכי פירוי מנחות דמתניתין דלינן שוה עשר מנן ממנחת הסלת עד מנחת העומר לאפוקי מדר' שמעון דאמר לעומר כו' לגדיליה מיכא י"ל דבמנחת מלפה מיכא בית ג' מנחות מי בעי כוליה מנות ומי בעי כוליה רקיקין ומי בעי ס' חלות וס' רקיקין י)(ט) י] ומתני' מדין שאר מנחות יא]: **ונאפה עליה שמן.** במנחת העומר קתי: **מה מנחת נסכים שהיינה טעונה לבונה.** כלקמני לקמן עליה לבונה ולא על מנחת נסיס לבונה: **טעונה שמן.** כלכתיב [במדבר כח] בלולה בשמן כתיב: **לרבות מנחת שמיני** יב] **לנסכים.** הניח לכתיב ויהי ביום השמיני וגו' וכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח ומנחה בלולה בשמן ט): **ולא על מנחת כהנים שמן.** וס"ס נמי למנחת נסיס יג] מ]ונראים דכל הך לא כתיב בהו שמן בהדיא ומד מיניהו נקט: **מסתברא מנחת כהנים טוס ליה לרבויי.** כלל דיני מנחת העומר ולא להוציא שכן דומות יחד שהיהן שוות עשרון כלכתיב [שמות טז] והעומר עשירית האיפה ומסתם מנחות עשרון כלכתיב [ויקרא כד] שני עשרונים יהיה המלח לכל מנחות טעונות כלי לגוף בפרק שתי הלחם [לקמן לו.] שאלו את רבי זו מניין כו' לחל לחם הפנים תיגו נקדש בחול נתנו: **חוץ.** כל המנחות עבודתן בחוץ לחל לחם הפנים קידושו ט]בהיכל. [**הגמא**] ועוד הכל נפסלו בלינה לקדשי קדשים הם ואין נתכלות אלא לחל לחם הפנים עומד על השולחן מהשה לשנה: [**הגמא**]. כל המנחות טעונות הגשה ולחם הפנים אין טעון הגשה כלהיבן בתוספתא: **לימיש.** כל המנחות יש מהן מגופן למימיש ומנחת העומר נקמלת כלמפרש בשלו מנחות (לקמן דף עב:) ומנחת כהנים כליל לשפוקי לחם הפנים לתין מגופן למימיש: **ליבוי.** לחם הפנים ומנחת העומר קרבן ליבור הם ומנחת כהן יחיד הוא שו]: **בעומקה.** העומר ושתי הלחם ולחם הפנים מוהה ודוחות עומקה בפרק כילד לוקין (דף עו:): **ר' דניים בחים בעומקה** ואין נאכלין בעומקה העומר ושתי הלחם ולחם הפנים כו' חבל קרבן יחיד לא תימלא: **דחמיל.** שיהי עומר נאכלין לכהנים וכן לחם הפנים חבל מנחת כהנים כולה כליל: **פיגולה.** בשיהי עומר מוהג פיגול שהרי קומץ שז] מתירון ובלחם הפנים מוהג פיגול דבזיכין מתיריו לותו וקיימא לן במסכת יומא בפרק הוליחו לו (דף ס.). כל דבר שיש לו מתירין אין לחלה בין למזבח מוהג בו פיגול חבל מנחת כהנים כולה כליל ואין לה מתירין ואין פיגול מוהג בה: **בשבחא.** דעומר קרב לפילו בשבח כלחמר בפ' רבי ישמעאל (לקמן דף סג:) ולחם הפנים קידושו בשבח: **מסתברא** יז] **מנחת כהנים** [ר"ל לרבויי] מפני שבמנחה כתיב נפש [ויקרא ב] למדנו] דכל מנחת יחיד טעונה שמן: [**כלול**]. מנחת כהנים יש **כלול**. בכל המנחות סגי בחד לוג [לעשרון] ומנחת נסכים יח] יט ג' [לוגין] לעשרון: **מוגש.** עומר ושתי מנחות טעונות הגשה ולא מנחת נסכים כלמפרש בתמני' [סח.]: **בגלל עלם.** עומר ומנחת כהנים בחות בגלל עלמן ומנחת נסכים בלה בגלל זבח: מנחת נסכים בלול בלול עצמה כמו מנחת העומר. וטעונה הגשה ובאה בגלל עצמה [מרבין] כלומר דיחיד כגון מנחת כהנים מרבינא דיחיד כמנחת העומר אבל לחם הפנים דציבור לא: מנחת כהנים בלול בלול שמן כמו מנחת העומר. וטעונה הגשה ובאה בגלל עצמה כמו מנחת העומר ומנחת נסכים בלה בגלל שמן ומנחת נסכים בלה בגלל זבח: מנחת נסכים בלול בלול שמן כמו מנחת העומר ומנחת כהנים כלי מקדשן לאפוקי שתי הלחם דתנור מקדשן דלאחר שנאפו מתקדשין. ועצם לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם

מתני' יש טעונות שמן ולבונה שמן ולא לבונה ולא שמן ב] לא לבונה ולא שמן א]ואלו טעונות שמן ולבונה ג]מנחת הסולת והמחבת ד]והמרחשת ה]והחלות ו]והרקיקין מנחת כהנים ז]מנחת כהן משיח מנחת עובד כוכבים מנחת נשים ח]מנחת העומר ט]מנחת נסכים טעונה שמן ואין טעונה לבונה י]לחם הפנים טעון לבונה ואין טעון שמן יא]שתי הלחם יב]ומנחת חוטא ומנחת קנאות אין טעונין לא שמן ולא לבונה: **גמ'** יג]אמר רב פפא כל היכא דתנן יד]עשר תנן לאפוקי מדרבי שמעון דאמר טו]מחצה חלות ומחצה רקיקין יביא קמ"ל דאמר טז] תנו רבנן יז]ונתת עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן יח]שיכול ולהא דין הוא ומה מנחת נסכים שאינה טעונה לבונה טעונה שמן לחם הפנים שטעון לבונה אינו דין שטעון שמן ת"ל עליה עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן ושמת עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה שיכול ולהא דין הוא ומה לחם הפנים שאינו טעון שמן טעון לבונה מנחת נסכים שטעונה שמן אינו דין שטעונה לבונה תלמוד לומר עליה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה אמר מר עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן אימא עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי יז] שכן עשרון כלי חוץ וצורה הגשה ואישים אדרבה לחם הפנים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה מסתברא מנחת שמיני דאכיל פיגולא בשבתא מסתברא נפש אמר מר עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה אימא עליה לבונה ולא על מנחת כהנים לבונה מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון בלול בלוג מוגש בגלל עצם אדרבה מנחת נסכים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה ואיטמי בשבתא מסתברא נפש: מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה ואימא להוציא האי מאי אי אמרת בשלמא לרבות שפיר אלא אי אמרת להוציא למה לי יז]שעה מדורות לא ילפינן: היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה ואימא להוציא מנחת כהנים מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון כלי מצה פרק חמישי מנחות

ונתת עליה שמן. למי קרא במנחת העומר כתיב ולעיכוריך למעוטי לחם הפנים תיפוק ליה דכ"ע ממנחת נסכים שמיה טעונה לבונה טעונה שמן והיא גופה לתיכה טעונה לבונה לא ילפינן מלא מפיקרח דקרא דדרים עליה לבונה ולא על מנחת נסכים שפיר שמן טעון שמן כדממעטינן מרישיה דקרא וטעון לבונה ואין שייך כאן לומר מלא נכתוב עליה למעוטי לא משמן ולא מלבונה וגימ' חד וחד תיקום דבוכתיה כי הסוא דכ"ע דזמנים (דף ח.). מלא למי לכתוב מלא ק"ו ומה חוו גמירי מהדדי או משאר מנחות או מדמיקרו מנחה מדע לכתי לחטני ק"ו לכתוב מיכא פירכי טובא ט): **היא** להוציא שתי הלחם. לישטריך למעוטי משום למיקרו מנחה לכתיב (ויקרא כג) מנחה חדשה: **ואימא** עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן. פי' בקונטרס והוא הדין למנחת נסיס י] וגריס ומלחה מלא בעי למקטריו משום דדמו טפי לכל המנחות הכתובות שם דבעו שמן אבל מנחת כהנים לא דמיא להו מלמיל: **בלי.** פי' בקונטרס כל המנחות בעו כלי לגוף בפרק שתי הלחם (לקמן דף לו.) שאלו לרבי ר] [זו] מניין כו' אבל לחם הפנים אינו נקדש בכלי אלא במגוד ומקדש לחם הפנים נמי בעי כלי מקדשה לחם הפנים שאינו טעון שמן טעון לבונה מנחת נסכים שטעונה שמן אינו דין שטעונה לבונה תלמוד לומר עליה עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה אמר מר עליה שמן ולא על לחם הפנים שמן אימא עליה שמן ולא על מנחת כהנים שמן מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי ז] שכן עשרון כלי חוץ וצורה הגשה ואישים אדרבה לחם הפנים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה מסתברא נפש אמר מר עליה לבונה ולא על מנחת נסכים לבונה אימא עליה לבונה ולא על מנחת כהנים לבונה מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון בלול בלוג מוגש בגלל עצם אדרבה מנחת נסכים הוה ליה לרבויי שכן ציבורא חובה ואיטמי בשבתא מסתברא נפש: מנחה לרבות מנחת שמיני ללבונה ואימא להוציא האי מאי אי אמרת בשלמא לרבות שפיר אלא אי אמרת להוציא למה לי ז]שעה מדורות לא ילפינן: היא להוציא שתי הלחם שלא יטענו לא שמן ולא לבונה ואימא להוציא מנחת כהנים מסתברא מנחת כהנים הוה ליה לרבויי שכן עשרון כלי מצה ועצם הגשה ואישים אדרבה שתי

מה א מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה ז:

מו ב מיי' פי"ג שם הלכה ה:

מז ג ד מיי' שם הל' ו:

מח ה ו מיי' שם הל' ח:

מט ז מיי' שם הל' ג ד:

נ ח מיי' פ"ו מהלכות תמידין ומוספין הל' יב:

נא ט מיי' פ"ב מהלכות מעה"ק הלכה ד:

נב י מיי' שם הלכה ה:

נג כ מיי' פ"ד מהל' תמידין ומוספין הל' י:

נד ל מ מיי' פי"ג מהל' מעה"ק הלכה ז:

נה נ מיי' שם פי"ג הלכה י:

מוסף רש"י

כל היכא דתנן. לומר מנחות עשר מנן. לומר מנחות שוות נתין לחל לאפוקי מדר"ש. דמעפי מל מנחה כמה דמכסך מנחת מלפה בחלות נמוני לגדיליה הוי י"ל מנחות (להלן עב: בכח"י).

שיטה מקובצת

א] לא שמן ולא לבונה: **ב]** דלא מנח"מ דתנו: **ג]** שיכול ולהא דין הוא. רשב"ם לא גריס בשום מקום שניהם לפי שהם סותרים זה את זה. תו"ח: **ד]** שכן עשרון כלי. פרש"י מנחה טעונה כלי כדדרשינן לקמן את החטאת [אא"ה שם איתא את השאר ואת החטאת אשר יאפו את המנחה לבלחי הוציא אל החצר החיצונה מנחה דומיא דחטאת ואשם מה חטאת טעונה כלי אף מנחה טעונה כלי ועקשה דא"כ שתי הלחם נמי לירבו דהא אקרי מנחה וכ"ת הלא ילפינן מחטאת אלא מנחה הטעונה כלי שרת היינו אותן שטעונות שמן דמדת יבש לא נתקדשה א"כ מנחת כהנים מנלן דבעי כלי הרי עד השתא לא שמעינן דבעי שמן ואתא קיימנן לאכותי וצריך לומר הלא לפינן מחטאת אלא דבר שמצינו לאישים כמו חטאת אבל שתי הלחם אין ממנו לאישים: **ה]** הסלת. המהדב: **ו]** מייתי הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהנים. כהן שהתנדב אחת מחמש מנחות הללו הס"ד ואח"כ מה"ד ומנחת כהן משיח חבותין הס"ד ואח"כ מה"ד עובד כוכבים מתנדב מנחה כדמרבינן מאיש איש לקמן באלו מנחות הס"ד: **ז]** דתנני' עשר מנן: **ח]** דהך דחלות: **ט]** דתנן כגון בבא אחרת דלקמן ובפ' אלו מנחות כך יש ברש"י של מהדו"פ ותיבות עוד בבא אחרת דתנני' ובפ' אלו מנחות שתנו נמחק: **י]** ומתניתין לא חשיב אלא בתרתי: **יא]** מנחות הס"ד ואח"כ מה"ד מנא הני מילי. אמנחת נסכים ואלחם הפנים ואשתי הלחם קאי דקא ממעט להו במתניתין: **יב]** ללבונה כלומר מנחת שמיני למזלאים: **יג]** ועובד כוכבים חיבת וגרים נמחק: **יד]** בהיכל הס"ד ואח"כ מה"ד ועזרה. כל המנחות נפסלו כו' ליום ולילה: **טו]** יחיד הוא הס"ד ואח"כ מה"ד חובה טמא. העומר ולחם הפנים: **טז]** קומץ מתרי': **יז]** מנחת כהנים. וכל מנחת יחיד טעונה שמן דכתיב בנסכים בתמיד השלח ונפיש כי תקריב וכתיב בה שמן ומהדוא נפש מרבינן כל מנחת יחיד דטעונה שמן: **יח]** מנחת נסכים יש ג' עשרונים הס"ד ואח"כ מה"ד בלול בלוג ומנחת נסכים יש ג' בחד לוג ומנחת נסכים יש ג' לוגין לעשרון:

ג] [לקמן ס. עב:]. **ד]** [לעיל יט:]. **ה]** [לקמן סג:]. **ו]** ס"ק. **ז]** ס"ק מנחות בתמניתין דמנחות עשר מני. ס"ק. **ח]** יעב"ץ מ"ו. **ט]** ס"ק כל היכא דתנן כמה מדרי מנחות דמתניתין דלינן שוה ושוה בכך מחכת דתמני' דפרק מלו מנחות עשר מני. ס"ק. **י]** [לקמן עב:]. **יא]** [ויקרא כו]. **יב]** ס"ק ומתניתין מני ומני ס"ק ומפקיון. ס"ק. **יג]** [במ"ב], **יד]** [במ"ב] ס"ק. **טו]** ועובד כוכבים דכל. ס"ק. **טז]** ס"ק בהיכל הס"ד ואח"כ מה"ד מס"ד לגרם הכל נפסלו כו'. ס"ק. **יז]** נפש לרבות מנחת כהנים דכל. ס"ק. **יח]** [במ"ב] ס"ק עשרון בלול בלוג. **יט]** [דהיינו רבינא הסין]. **כ]** [ועיין תיעב תוס' זבחים סז: ד"ה כלן]. **כא]** ועובדי כוכבים ונרלה. ס"ק. **כב]** [תוי"ט ס"ל כהניס].

תורה אור השלם

1. וְנָתַתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְשַׂמְתָּ עָלֶיהָ לְבֹנָה מִנְחָה הִוא:
ויקרא ב טו

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כיצד מחלינן וכו' וכו' רקיקין ומשונין מדין שלחי:

רבינו גרשום

מנחת הסולת שקומצה כשהיא סולת: חלות ורקיקין. היינו מנחת מאפה: אמר רב פפא כל היכא דתנן כל הני ה' מנחות עשר עבוד מכל חדא וחדא: לאפוקי מדר' שמעון דאמר האומר הרי עלי מנחה מאפה יביא ה' (ומחצה) חלות ה' (ומחצה) רקיקין קמ"ל דלא. דאין חלות פחות מעשר ולא רקיקין פחות מעשר ואי בעי מביא עשר חלות ואי בעי מביא עשר רקיקין וי"א ה' חלות וה' רקיקין: לישנא אחרינא כל היכא דתנינהי למנחות עשר תנן דעשר מנחות קא חשיב במתניתין לאפוקי מדר' שמעון דלטעמיה הוו חדסרי דאיהו אחיד עשרי ממנחת מאפה תלת דאי בעי להביא י' חלות מביא ואי בעי להביא י' רקיקין יביא ואי בעי להביא ה' חלות וה' רקיקין יביא קמ"ל דלא דעשר תנן ואין מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין: ונתת עליה שמן. במנחת העומר כתיב ואם תקריב מנחת בכורים וגו' ונתת עליה שמן: מנחת שמיני של מלואים דכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה' להביא י' רקיקין יביא ואי בעי להביא ה' חלות וה' רקיקין יביא קמ"ל דלא דעשר תנן ואין מביא מחצה חלות ומחצה רקיקין: ונתת עליה שמן. במנחת העומר כתיב ואם תקריב מנחת בכורים וגו' ונתת עליה שמן: מנחת שמיני של מלואים דכתיב ושור ואיל לשלמים לזבוח לפני ה' ומנחה בלולה בשמן: שכן עשרון. עומר אין בו אלא עשרון כדכתיב והעומר עשירית האיפה. ומנחת כהנים עשרון. לאפוקי לחם הפנים דהוו ב"ע עשרונים. דכתיב שני עשרונים יהיה החלה האחת: מנחת העומר ומנחת הכהנים הוו חרץ בעזרה על מזבח החיצון. וצורה היינו לינה כלומר דנפסלין בלינה: ושעונין הגשה אצל המזבח. ואישים שיש בהן הקטרה לאפוקי לחם הפנים דאינן באין בחרץ אלא בפנים בהיכל ואינו נפסל בצורה בלינה דד' יומים היה לן. ואין טעון הגשה אצל המזבח. ואין ממנו הקטרה לאישי מגופו: שכן ציבורא. עומר ולחם הפנים של צבור הן ובאין חובה. ובאין נמי בטומאה ויש בהן אכילה להכהנים. ויש בהן משום פיגול. דכל דבר שיש לו מתירין בין לאדם בין למזבח יש בו משום פיגול. ובאין נמי בשבת לאפוקי מנחת כהנים דאין בה חד מכל הני: אפילו הכי מסתברא נפש. מסתברא דמרבי' מנחת כהנים משום דבתר בלול עצמה דנפיש וסמיך להו פרשת מנחת העומר. וכל דנפש הוא [מרבין] כלומר דיחיד כגון מנחת כהנים מרבינא דיחיד כמנחת העומר אבל לחם הפנים דציבור לא: מנחת כהנים בלול בלוג שמן כמו מנחת העומר. וטעונה הגשה ובאה בגלל עצמה כמו מנחת העומר ומנחת נסכים בלה בגלל שמן ומנחת נסכים בלה בגלל זבח: מנחת נסכים בלול בלוג שמן כמו מנחת העומר ומנחת כהנים כלי מקדשן לאפוקי שתי הלחם דתנור מקדשן דלאחר שנאפו מתקדשין. ועצם לאפוקי שתי הלחם דלא באין בגלל עצמן אלא בגלל כבשים ואין מקטיר משתי הלחם

ע) נראה ל"ל משום דנפתתינהו דפרכינן ממנחות כתיב ונפש ומשמע להו וכו'.